

Høsten af Roefrø, Kløver- og Græsfrø i 1933.

Ved J. C. Lunden.

Beretningen om Frøhøsten i 1933 er den 29. Beretning fra *Statens Forsøgsvirksomhed* om Høsten af Roefrø og Roefrøhandelen og den 8. Beretning, hvori der tillige gives en Oversigt over Høsten af Kløver- og Græsfrø.

I Beretningen medtages kun Detailmateriale fra de sidste 10 Aar, men i Beretningen for 1929 findes Talmateriale og Oplysninger om Roefrøavl 1905—1929.

Beretningen omfatter fire Afsnit: 1. Roefrøavl 1933, 2. Roefrøhandelen i Sæsonen 1933—1934, 3. Kløver- og Græsfrøavl i 1933 og 4. Klager over Roefrø og Fejlleveringer.

De tre første Afsnit er hovedsagelig udarbejdede paa Grundlag af Oplysninger, som velvilligst er meddelt af Statistisk Departement og af følgende Frøavlsfirmaer:

Alsisk Frøavl Andelsselskab, Sønderborg. — Central Compagniet A/S, København. — Danske Landboforeningers Frøforsyning, Roskilde. — Dansk Frøhandel A/S, Kolding. — A/S Dansk Frøkultur, Kerteminde. — E. Danielsen & Larsen A/S, Nakskov. — Fr. Dreyer, Aarhus. — A/S L. Dæhnfeldt & Theodor Jensen, Odense. — Frøavlscentret »Hunsballe«, Holstebro. — Hjalmar Hartmann & Co., København. — Jørgen Jensens Eftf., København. — E. Lisborg, Slagelse. — Lolland-Falsters Frøhandel, Nykøbing F. — A/S Markfrøkontoret Trifolium, København og Randers. — A/S Morsø Frøkontor, Nykøbing J. — Chr. Olsen, Frøavl & Frøhandel A/S, Odense. — A/S Planteformædlings- og Siloselskabet, København. — M. Simsted, Holstebro. — R. Wibolts Frøavl og Frøhandel A/S, Nakskov. — Sydfyns Frøavl, Svendborg. — A/S Sønderjydsk Frøforsyning, Aabenraa. — Ølandenes Frø-Kontor A/S, Rudkøbing. — Østergaards Frøavl, Stensballe, Horsens. — Østjydsk Frøavlerforening, Odde.

Disse 25 Firmaer har i 1933 tilsammen haft Frøavl paa nedennævnte Arealer, der anføres sammen med det samlede Areal efter Statistisk Departements Arealopgørelse:

	Høstberetningens Areal	Areal i alt efter Areal- tællingen	Høstberetningens Areal i pCt. af Areal i alt
Roefrø.....	2734 ha	3095 ha	88 pCt.
Kløver- og Græsfrø	11032 »	17178 »	64 »
I alt...	13766 ha	20273 ha	

Beretningen omfatter saaledes Oplysninger fra 2734 ha med Roefrø, svarende til 88 pCt. af det samlede Areal, og 11032 ha med Kløver- og Græsfrø, svarende til 64 pCt. af Arealet i 1933, hvilket for Kløver- og Græsfrø er mere end i tidligere Aar.

Til en Oversigt over Frøavlens Placering skal anføres, hvilken Procentdel af det samlede Frøareal med Rodfrugt, Græsmarksbælgplanter — i det følgende benævnt Kløver — samt Græsser, der fandtes i de forskellige Landsdele i 1933 og de tre foregaaende Aar.

	Roefrø:				Kløverfrø:				Græsfrø:			
	1930	1931	1932	1933	1930	1931	1932	1933	1930	1931	1932	1933
Sjælland...	43	46	48	40	57	57	60	57	52	50	49	51
Fyn.....	24	22	23	29	6	9	10	10	16	18	18	20
Loll.-Falster	6	9	7	8	5	6	7	9	3	3	5	5
Bornholm .	1	1	1	1	3	3	3	4	1	1	1	1
Øerne, pCt.	74	78	79	78	71	75	80	80	72	72	73	77
Det ø. Jyll.	14	12	12	11	11	10	9	9	19	19	17	15
Det sydl. »	8	6	6	7	2	2	2	2	2	1	2	1
Det vestl. »	3	3	2	3	9	6	4	4	3	4	3	3
Det nrdl. »	1	1	1	1	7	7	5	5	4	4	5	4
Jylland, pCt.	26	22	21	22	29	25	20	20	28	28	27	23
Hele Landet, ha.....	6528	7053	5101	3095	2933	5061	6639	5209	17425	19435	15882	11751

Foruden de nævnte Arealer har der hvert Aar været et mindre Areal med Frøavl af Kløver og Græsser i Blanding, i 1933 i alt 218 ha.

Af det samlede Areal med hver af de tre Grupper fandtes godt tre Fjerdedele paa Øerne, hvilket for Græsfrø er en Forøgelse paa 4 à 5 pCt. Af Landsdelene havde Sjælland omtrent samme Areal som tidligere med Kløverfrø og Græsfrø, henholdsvis 57 og 51 pCt., men med Roefrø var Arealet paa Sjælland formindsket fra 48 til 40 pCt. og forøget omtrent tilsvarende paa Fyn.

Om Vejr- og Vækstforholdene for Frøafgrøderne til Høst 1933 skal anføres, at Vinteren 1932—33 var mild med Undtagelse af en kort Periode sidst i Januar og sidst i Februar med stræng Frost, fra $\div 10$ til $\div 20^0$ C. Foraarsmaanederne havde ogsaa mildt Vejr saa nær som en Ugestid efter Midten af April, da Temperaturen i enkelte Døgn faldt til $\div 3$ — $\div 8^0$, og først i Maj forekom ogsaa Frost i Jylland. Sommeren var meget varm og solrig. Nedbøren var usædvanlig lille i April, og de fleste Steder var den ogsaa lille i Maj, i Juni og Juli var den over Normalen, men under Normalen i August og meget lille i September. Den lille Nedbør om Foraaret i Forbindelse med den varme, solrige Sommer bevirkede, at Frøafgrøderne mange Steder fik det lovlig tørt i Vækstperioden 1933.

1. Roefrøavlén i 1933.

I Tabel 1 er Arealet med Rodfrugtfrø angivet siden 1896. Til Sammenligning med Arealtallene for de senere Aar er tillige anført det Areal, som efter det gennemsnitlige Frøudbytte i 1924—1933 skulde være nødvendigt til Dækning af aarlig Hjemmeforbrug og Eksport af Roefrø i Femaaret 1929—1933, nemlig 829 ha med Sukkerroefrø, 1886 ha med Runkelroefrø, 1464 ha med Kaalroefrø, 762 ha med Turnipsfrø og 161 ha med Gulerodsfrø, i alt 5102 ha.

Arealet med Rodfrugtfrø i 1933 var lille, 3095 ha, eller 2000—4000 ha mindre end i de tre foregaaende Aar. Arealet med Sukkerroe var nedsat omtrent 200 ha til 594 ha, med Kaalroe nedsat godt 1000 ha til 642 ha, og med Turnips nedsat godt 800 ha, til 414 ha, med Runkelroe og Gulerod var det omtrent uforandret, henholdsvis 1345 ha og 100 ha. Af alle Arter undtagen Sukkerroe fandtes tilstrækkelige Beholdninger, ellers var Arealet blevet alt for lille i Forhold til Afsetningen i de senere Aar.

542	ha	med	Sukkerroefrø
45	»	»	Fodersukkerroefrø
1159	»	»	Runkelroefrø
527	»	»	Kaalroefrø
373	»	»	Turnipsfrø
88	»	»	Gulerodsfrø

I alt... 2734 ha med Avl af Rodfrugtfrø.

Tabel 1. Arealer med Rodfrugtfrø 1896—1933.
Efter Statistisk Departement.

Høstaar	Sukker- roe, ha	Runkel- roe, ha	Kaal- roe, ha	Tur- nips, ha	Gulerod, ha	I alt ha
1896	—	—	—	—	—	425
1907	—	677	378	772	—	1827
1912	—	1310	661	884	—	2855
1915 ¹⁾	—	(859)	(611)	(501)	(195)	2166
1916	—	1169	949	1327	300 ¹⁾	3745
1917	20	1364	1023	759	602	3748
1918	35	1995	2448	3219	1740	9437
1919	326	2235	3258	6826	1652	14297
1920	845	843	1855	1295	393	5231
1921	988	607	778	863	120	3356
1922	267	979	318	56	77	1697
1923	120	1565	1386	606	206	3883
1924	26	1276	373	52	47	1774
1925	234	1454	1854	1206	303	5051
1926	ca. 258	1162	699	540	ca. 175	2834
1927	351	1405	1405	1057	219	4437
1928	362	1537	928	230	125	3182
1929	518	1771 ²⁾	655	459	168	3571
1930	531	2797 ³⁾	1759	1122	319	6528
1931	833	2175 ⁴⁾	2258	1496	291	7053
1932	785	1333 ⁵⁾	1659	1227	97	5101
1933	594	1345 ⁶⁾	642	414	100	3095
Middel 1929—1933	652	1884	1395	944	195	5070
Areal til Dækning af aarlig:						
Hjemmeforbrug 1929—33	490	1617	1011	223	41	3382
Eksport 1929—33	339	269	453	539	120	1720
I alt...	829	1886	1464	762	161	5102

¹⁾ Redegørelse findes i Høstberetningen for 1921 (Tidsskrift for Planteavl, 28. Bind, Side 515).

²⁾ Heraf 148 ha Fodersukkerroe. ³⁾ Heraf 365 ha Fodersukkerroe.

⁴⁾ Heraf 174 ha Fodersukkerroe. ⁵⁾ Heraf 74 ha Fodersukkerroe.

⁶⁾ Heraf 85 ha Fodersukkerroe.

Fra 88 pCt. af Arealet er der modtaget Oplysning om Frø-
avlen fra de forannævnte 25 Firmaer, der tilsammen har haft
Avl paa 2734 ha, som det ses af Opstillingen nederst Side 493.

I Forhold til det optalte Areal udgør Arealerne, hvorfra

der er modtaget Oplysninger, herefter 91 pCt. for Sukkerroe, 53 pCt. for Fodersukkerroe, 92 pCt. for Runkelroe, 82 pCt. for Kaalroe, 90 pCt. for Turnips og 88 pCt. for Gulerod.

Runkelroe- og Sukkerroefrøavl.

Da Prisen paa Runkelroefrø siden 1930 fortsat har været meget lav, blev der i 1932 kun kontraheret Avl i 1933 af Runkelroe- og Fodersukkerroefrø paa ca. 1900 ha.

Planteroeerne overvintrede ret godt i den milde Vinter, og Nedgang fra kontraheret til udplantet Areal blev 29 pCt. og svarede til Middel for de foregaaende 10 Aar.

Nedgang fra kontraheret til tilplantet Areal, pCt.

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924 1933
Runkelroe	50	33	25	16	31	28	8	41	39	29	30

Udplantningen blev sinket af Kulde midt i April, og med den ringe Nedbør i April—Maj fik Planteroeerne en mindre god Start. I Egne, hvor der senere kom passende med Nedbør, udviklede Frøplanterne sig ret godt og blev frøsatte over Forventning, men i andre Egne hæmmedes Vækst og Frøsætning af Varme og Tørke. En Del Firmaer anslaaer Frøudbyttet nedsat 1—10 pCt. af Mosaiksyge, 2—10 pCt. af Tørforraadnelse, og, navnlig paa Øerne, 5—15 pCt. ved Angreb af Bedelus.

Om Fodersukkerroe, udlagt til Overvintring paa Blivestedet, er modtaget Oplysning om Udlæg af 36 ha, hvoraf 31 pCt. blev ompløjet, hvilket i Forhold til de foregaaende fem Aar er noget mindre.

Med Sukkerroe til Frøavl i 1933 blev udlagt omtrent 900 ha, hvilket var ca. 250 ha mindre end Aaret før. Der er modtaget Oplysning om Udlæg af Sukkerroefrø paa 709 ha og om Frøavl derefter paa 542 ha. De 419 ha var udlagt om Foraaet under Dæksæd og Resten i Juli—August i Renbestand. Af hele det udlagte Areal blev der ompløjet 33 pCt., medens Middel er 45 pCt. Ompløjningsprocenten efter Udlæg i Dæksæd var middelhøj, 49 pCt., men meget lav efter Udlæg i Juli—August, kun 8 pCt.

Sukkerroeerne kom sent i Vækst og hæmmedes af Kulde og Tørke. Stængeludviklingen blev ret svag, men den hæmmedes ikke væsentligt af Sygdomsangreb. Runkelroe- og Sukkerroefrøet blev tidligt modent, og i den tørre Eftersommer blev det bjærget hurtigt og godt.

Ompløjet Areal, pCt. af Udlæg paa Blivestedet.

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Sukkerroe, i alt	99	34	55	28	62	61	28	21	32	33	45
» udlagt i Dæksæd	55	54	44	79	75	29	24	36	49	49	1925— 1933
» » i Juli—August.	3	55	11	48	45	27	18	21	8	26	1928— 1933
Fodersukkerroe.....					63	86	26	51	65	31	54
Barres.....					75	53	16	39	38	—	44

Frøudbyttet af Bedesorterne, avlet paa Øerne og i Jylland, er beregnet hver for sig, og Resultatet er opført sammen med Udbyttetallene for hvert Aar siden 1924 samt Gennemsnit for de sidste 10 Aar.

hkg Frø pr. ha:

Øerne

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Sukkerroe	14.7	16.5	15.2	10.8	16.0	16.0	16.4	11.7	17.6	14.8	15.0
Fodersukkerroe.....	15.0	11.9	14.7	10.3	21.5	17.7	18.7	11.0	12.4	10.9	14.4
Barres	13.8	9.6	15.0	10.4	18.3	16.4	20.0	11.4	18.4	13.6	14.7
Eckendorfer	9.3	8.9	15.3	14.8	19.8	17.7	14.4	7.2	9.2	9.4	12.6

hkg Frø pr. ha:

Jylland

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Sukkerroe	—	8.0	11.7	7.1	10.1	12.2	16.9	11.5	18.7	13.1	12.1
Fodersukkerroe.....	14.7	10.8	9.9	8.7	15.4	17.6	20.2	7.6	19.7	13.0	13.8
Barres	9.7	11.1	13.3	9.3	13.5	13.3	17.4	9.4	18.9	16.1	13.2
Eckendorfer	7.5	5.2	6.2	4.7	8.8	12.3	8.9	7.5	16.7	8.1	8.6

Herefter varierer Frøudbyttet i 1933 omkring Middel. Paa Øerne gav Fodersukkerroe og Eckendorfer en Del under Middel, men i Jylland gav Sukkerroe og navnlig Barres over Middel.

Frøudbyttet pr. ha paa Øerne blev af Sukkerroe 14.8 hkg, af Fodersukkerroe 10.9 hkg, af Barres 13.6 hkg og af Eckendorfer 9.4 hkg. I Jylland blev Udbyttet af Sukkerroe 13.1 hkg, af Fodersukkerroe og Eckendorfer middelhøjt, henholdsvis 13.0 og 8.1 hkg, og af Barres meget højt, 16.1 hkg pr. ha. Ligesom i tidligere varme Somre har Frøudbyttet af Bedesorterne været forholdsvis højest i Jylland; Udbyttetallene fra Jylland omfatter dog kun 44 ha med Sukkerroe, 5 ha med Fodersukkerroe og $\frac{1}{2}$ ha med Eckendorfer, men over en Tredjedel af Arealet med Barres, 434 ha.

hkg Frø pr. ha:

Hele Landet

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Sukkerroe	—	15.7	14.6	10.3	15.7	15.3	16.5	11.7	17.7	14.6	14.7
Fodersukkerroe	14.9	11.7	13.8	10.1	20.9	17.6	18.9	10.5	13.2	11.2	14.3
Barres	12.2	10.2	14.3	10.0	16.5	15.3	19.2	10.7	18.6	14.6	14.2
Eckendorfer	8.6	6.7	8.2	9.1	14.6	15.5	13.5	7.3	9.6	9.3	10.2

For hele Landet blev det gennemsnitlige Frøudbytte pr. ha af Sukkerroe 14.6 hkg, af Fodersukkerroe 11.2 hkg, af Barres 14.6 hkg og af Eckendorfer 9.3 hkg. Kun Fodersukkerroe afviger væsentligt fra Middel med 3.1 hkg lavere Udbytte.

Om Spireevnen i Bedefrøet, avlet paa Øerne og i Jylland, er der indhentet Oplysninger, og Gennemsnitsspireevnen, der er beregnet efter Frømængde og Spireprocent, er opført sammen med Tallene for de sidste 10 Aar. Der er ikke opført Tal for Eckendorfer, da Arealet har været saa lille.

pCt. Spireevne:

Øerne

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Sukkerroe	83	86	86	86	81	84	87	87	92	85	86
Fodersukkerroe	82	81	87	84	87	81	86	80	89	86	84
Barres	80	81	86	82	80	82	84	78	90	84	83

Jylland

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Sukkerroe	—	83	89	87	68	83	88	86	91	80	84
Fodersukkerroe	74	87	86	81	62	84	85	74	94	82	81
Barres	79	84	86	79	63	82	84	75	91	87	81

Hele Landet

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Sukkerroe	(83)	86	88	86	80	84	87	87	92	85	86
Fodersukkerroe	81	82	87	83	86	81	86	79	91	85	84
Barres	80	82	86	81	75	82	84	77	91	85	82

Spireevnen i Frøet har været høj, omtrent Middel for Sukkerroe, og over Middel for Fodersukkerroe og Barres, navnlig i Jylland. For hele Landet har de tre Sorter 85 pCt. Spireevne.

Kaalroe- og Turnipsfrøavlens.

Efter Overproduktionen af Kaalroe- og Turnipsfrø i de nærmest foregaaende Aar og de deraf følgende urentable Priser blev der i 1932 kun udlagt halv saa stort et Areal til Avl af

Kaalroefrø og ca. en Fjerdedel saa stort et Areal til Avl af Turnipsfrø som Aaret før.

Af Arealet til Kaalroefrøavl blev en forholdsvis større Del end tidligere, henimod en Tredjedel udlagt under Dæksæd, og Resten udsaaet i Renbestand i Juli—August. Bestanden af Kaalroe og Turnips, der mange Steder var lovlig tynd og svag fra Efteraaret af, blev skadet en Del af Foraarsfrosten; hertil kom det stærke Prissald paa Frø, som yderligere tilskyndede til Ompløjning, navnlig af Kaalroecarealer.

Ompløjet Areal, pCt.

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Kaalroe	81	12	46	23	50	44	18	24	29	41	37
Turnips, gulkødet	96	21	52	27	82	51	31	32	46	26	46
» hvidkødet	99	30	56	26	98	68	34	52	34	27	52

Af Kaalroe, udlagt i Dæksæd, blev ompløjet 43 pCt., og efter Sommerudlæg blev der mod Sædvane ompløjet omtrent samme Procentdel, 40 pCt., af Arealet, i alt 41 pCt., eller noget over Middel, som er 37 pCt. Af Arealet, udlagt med gulkødet og hvidkødet Turnips, blev ompløjet henholdsvis 26 og 27 pCt., godt Halvdelen af Middel. Til Beretningen er modtaget Oplysninger om Frøavl af Kaalroe paa 527 ha og af Turnips paa 373 ha. Da det samlede Areal i 1933 er optalt til henholdsvis 642 ha og 414 ha, har der efter førnævnte Ompløjningsprocent været udlagt omtrent 1100 ha og 570 ha til Frøavl af henholdsvis Kaalroe og Turnips.

Væksten af Kaalroe og Turnips hæmmedes af Kulde i April og Mangel paa Nedbør i Foraarstiden, ligesom Blomstringen led under Billeangreb. Frøudbyttet anslaas at være nedsat 5—15 pCt., hos enkelte Firmaer indtil 50 pCt., af Billeangreb samt for Kaalroe tillige en Nedsættelse paa 5—20 pCt. ved Angreb af Skulpesvamp.

Frøudbyttet blev ret lavt. I Gennemsnit for hele Landet gav Kaalroe 8.3 hkg pr. ha, gulkødet Turnips 7.6 hkg og hvidkødet Turnips 6.4 hkg, eller 1—2 hkg under Middel. I Jylland var Udbyttet betydeligt lavere end paa Øerne, navnlig af hvidkødet Turnips. Langt den største Del af Arealet fandtes ligesom tidligere paa Øerne, af Kaalroe 71 pCt., og af gulkødet og hvidkødet Turnips henholdsvis 90 og 92 pCt.

hkg Frø pr. ha:

Hele Landet

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Kaalroe.....	7.0	13.9	6.2	12.8	14.1	8.6	12.2	10.3	11.2	8.3	10.5
Turnips, gulkødet.....	7.2	12.2	6.5	9.0	13.1	8.1	6.8	8.0	9.9	7.6	8.8
» hvidkødet.....	4.3	11.2	6.6	7.3	11.8	5.4	6.6	7.0	8.0	6.4	7.5

Øerne

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Kaalroe.....	6.9	14.5	7.3	13.1	14.2	8.9	12.3	10.3	11.4	8.8	10.8
Turnips, gulkødet.....	—	12.7	7.1	9.6	14.0	8.3	6.9	8.2	10.1	7.8	9.4
» hvidkødet.....	—	11.4	6.3	7.5	12.6	5.4	7.6	7.2	8.0	6.7	8.1

Jylland

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Kaalroe.....	7.3	12.4	3.9	11.6	14.0	7.5	11.7	10.4	10.3	7.1	9.6
Turnips, gulkødet.....	—	9.9	4.1	6.8	11.3	3.9	5.5	6.7	9.0	5.9	7.0
» hvidkødet.....	—	9.4	8.1	6.0	6.8	—	2.3	4.9	7.5	3.2	6.0

Spireevnen i Frøet var 3—4 pCt. højere paa Øerne end i Jylland, men i Gennemsnit blev den omtrent normal, for Kaalroe 95 pCt. og for gulkødet og hvidkødet Turnips henholdsvis 97 og 98 pCt.

Gulerodsfrøavl.

Med Gulerod til Frøavl i 1933 var der kun udlagt et lille Areal, i alt ca. 130 ha. Da Høsten i 1932 var meget lille og Spireevnen i ældre Beholdninger af Gulerodsfrø mangelfuld, blev der gode Udsigter for Afsætning af Gulerodsfrø fra de stærkt begrænsede Arealer. Da Overvintringen tilmed var god, blev der kun ompløjet 21 pCt. af det udlagte Areal, eller Halvdelen af Middel.

Ompløjet Areal, pCt.

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Gulerødder.....	84	25	37	22	68	41	15	30	63	21	41

Til Beretningen foreligger der Oplysninger om Frøavl paa 47 ha med hvide og gule Gulerødder og 41 ha med røde Gulerødder, Stensballe og James, i alt 88 ha, hvoraf tre Fjerdedele paa Øerne. Gulerødderne fik en god Udvikling, Blomstring og Frøsætning, og da der ikke fremkom væsentlige Sygdomsangreb som Aaret før, og Frøet blev hjærget under særlig gode Forhold, blev Frøudbyttet højt. I Gennemsnit for hele Landet gav hvide og gule Sorter 7.1 hkg pr. ha og røde Sorter 7.3 hkg.

Siden 1918 er der kun opnaaet saa højt et Udbytte i 1925 og af gule og hvide Sorter tillige i 1930.

hkg Frø pr. ha:

Hele Landet

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Hvide og gule Gulerodssorter.	4.9	8.6	6.2	3.8	4.2	6.2	7.3	5.3	3.8	7.1	5.7
Røde Gulerodssorter	5.0	8.7	5.8	3.1	4.7	6.3	5.3	4.6	3.8	7.3	5.5

Øerne

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Hvide og gule Gulerodssorter.	5.2	9.3	6.0	4.1	4.3	6.4	7.3	5.3	3.6	6.9	5.8
Røde Gulerodssorter	5.6	8.5	5.7	3.4	5.4	7.4	5.1	4.6	3.4	7.8	5.7

Jylland

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1924— 1933
Hvide og gule Gulerodssorter.	2.1	5.9	6.9	2.5	3.3	5.2	7.1	5.7	4.5	7.5	5.1
Røde Gulerodssorter	3.1	9.2	5.3	2.6	3.8	4.7	6.1	4.8	4.3	4.5	4.8

Af røde Gulerødder blev Udbyttet kun 4.5 hkg pr. ha i Jylland. Det højeste Udbytte, der i 1933 blev opnaaet af Gulerødsfrø, var hos de fleste Firmaer 9—12 hkg pr. ha, Maksimum 16 hkg.

Spireevnen i Frøet blev god, i Gennemsnit 76 pCt. i hvide og gule Gulerødder og 75 pCt. i røde Gulerødder, 1—2 pCt. højere i Jylland end paa Øerne.

Udbyttet af Roefrø.

I Tabel 2 er Frøudbyttet i 1933 sammenstillet med Udbyttetallene for de enkelte Aar siden 1920 samt Middel for 1905—1914 og for tre femaarige Perioder derefter samt for de sidste 10 Aar, 1924—1933.

Udbyttet af Sukkerroefrø var middelhøjt i 1933, i Gennemsnit 14.6 hkg pr. ha, hvorefter der paa det optalte Areal, 594 ha, i 1933 blev avlet ca. 870 Tons Sukkerroefrø, eller godt to Tredjedele af det aarlige Hjemmeforbrug og Eksport i de senere Aar, jvf. Tabel 4.

Af Runkelroe Barres blev Frøudbyttet godt middelhøjt, 14.6 hkg pr. ha, og af Fodersukkerroe 11.2 hkg. Herefter blev der paa Arealet med Runkelroefrø, 1260 ha, avlet 1840 Tons Barres og Eckendorfer og paa 85 ha med Fodersukkerroe avlet 95 Tons Frø, tilsammen ca. 1935 Tons eller omkring tre Fjerdedele af aarlig Forbrug og Eksport siden 1929.

Tabel 2. Frøudbytte, hkg pr. ha, 1905—1933.

Aar	Sukker- roe	Barres	Kaalroe	Gul- kødet Turnips	Hvid- kødet Turnips	Gule- rod
Middel 1905—1914 ¹⁾	—	17.1	13.0	12.1	—	—
Middel 1915—1919 ¹⁾	—	12.8	8.8	9.0	—	—
1920	10.7	10.2	6.0	4.6	4.4	3.5
1921	10.6	5.9	8.6	8.7	6.7	5.2
1922	12.3	7.7	4.2	3.6	4.1	3.5
1923	16.1	9.3	15.3	11.7	11.8	3.9
1924	14.1	12.2	7.0	7.2	4.3	5.0
Middel 1920—1924	12.8	9.1	8.2	7.2	6.3	4.2
1925	15.7	10.2	13.9	12.2	11.2	8.6
1926	14.6	14.3	6.2	6.5	6.6	5.9
1927	10.3	10.0	12.8	9.0	7.3	3.4
1928	15.7	16.5	14.1	13.1	11.8	4.6
1929	15.8	15.3	8.6	8.1	5.4	6.4
Middel 1925—1929	14.4	13.3	11.1	9.8	8.5	5.8
1930	16.5	19.2	12.2	6.6	6.6	6.5
1931	11.7	10.7	10.3	8.0	7.0	5.0
1932	17.7	18.6	11.2	9.9	8.0	3.8
1933	14.6	14.6	8.3	7.6	6.4	7.2
Middel 1924—1933	14.7	14.2	10.5	8.8	7.5	5.6

¹⁾ Udbyttetallene for de enkelte Aar samt nærmere Redegørelse findes i Høstberetningen for 1930, Tidsskrift for Planteavl, 36. Bind, Side 711.

Af Kaalroe blev Udbyttet en Femtedel under Middel, 8.3 hkg pr. ha. Paa det lille Areal, 642 ha, blev Avlen kun ca. 530 Tons eller godt en Tredjedel af aarlig Forbrug og Eksport.

Af Turnips blev Frøudbyttet lidt under Middel, 7.6 og 6.4 hkg pr. ha, for henholdsvis gulkødet og hvidkødet Turnips. Paa 414 ha blev omtrent avlet ca. 300 Tons eller under Halvdelen af aarlig Forbrug og Eksport.

Da Gulerod gav højt Frøudbytte, 7.2 hkg pr. ha, blev der paa Arealet, 100 ha, avlet ca. 70 Tons, eller godt tre Fjerdedele af aarlig Forbrug og Eksport.

2. Roefrøhandelen og Avlerpriserne i 1933—1934.

Til Belysning af Bruttoindtægten ved Roefrøavl i 1933 er der fra de fleste Firmaer modtaget Oplysning om den Gennemsnitspris, der er betalt Avlerne for Frøet. Paa dette Grundlag er Gennemsnits-Avlerprisen beregnet for de forskellige Arter

efter Frømængde og Spireevne hos de enkelte Firmaer, og Bruttoindtægten er derefter beregnet efter gennemsnitlig Frøudbytte og Avlerpris.

Tabel 3. Frøudbytte, Avlerpriser og Frøavlerens Bruttoindtægt pr. ha, 1905—1933.

Høstaar	Barres			Kaalroe			Gulkødet Turnips		
	hkg Frø pr. ha	Avler- pris pr. hkg i Kr.	Bruttoindtægt pr. ha i Kr.	hkg Frø pr. ha	Avler- pris pr. hkg i Kr.	Bruttoindtægt pr. ha i Kr.	hkg Frø pr. ha	Avler- pris pr. hkg i Kr.	Bruttoindtægt pr. ha i Kr.
Middel 1905—1909	16.4	69	993	12.9	65	828	11.6	57	653
Middel 1910—1914	17.7	57	931	13.0	49	626	12.6	41	515
Middel 1915—1919	12.8	169	2073	8.8	157	1323	9.0	136	1199
1920	10.2	147	1501	6.0	100	598	4.8	91	420
1921	5.9	195	1151	8.6	94	809	8.7	73	635
1922	7.7	284	2187	4.2	215	903	3.6	105	378
1923	9.3	273	2539	15.3	102	1561	11.7	96	1123
1924	12.2	163	1989	7.0	229	1603	7.2	270	1944
Middel 1920—1924	9.1	212	1873	8.2	148	1095	7.2	127	900
1925	10.2	105	1071	13.9	77	1070	12.2	86	1049
1926	14.3	97	1387	6.2	98	608	6.5	110	715
1927	10.0	133	1330	12.8	64	819	9.0	88	792
1928	16.5	102	1683	14.1	81	1142	13.1	123	1611
1929	15.3	142	2173	8.6	208	1789	8.1	130	1053
Middel 1925—1929	13.3	116	1529	11.1	106	1086	9.3	107	1044
1930	19.2	42	806	12.2	60	732	6.6	68	449
1931	10.7	51	546	10.3	48	494	8.0	47	376
1932	18.6	54	1004	11.2	39	437	9.9	34	337
1933	14.6	78	1139	8.3	97	805	7.6	42	319
Middel 1924—1933	14.2	97	1313	10.5	100	950	8.8	100	865

Tabel 3 giver en Oversigt over Frøudbytte, Avlerpris og Frøavlerens gennemsnitlige Bruttoindtægt for Hovedarterne: Barres, Kaalroe og gulkødet Turnips for hvert Aar siden 1920 samt Middel for fem femaarige Perioder siden 1905 og for de sidste 10 Aar, 1924—1933. Det fremgaar heraf, at saavel Frøudbytte som Priser har været underkastet store Svingninger.

I 1933 fandtes store Beholdninger af Roefrø fra de nærmest foregaaende Aar. Da Høsten af Roefrø i 1933 blev lille og Eksporten af Foderroefrø øgedes betydeligt, steg Prisen noget for alle Arter. For Barres, hvoraf Arealet var for lille, steg en gros Prisen 25—35 Kr. eller til omkring 65 og 100 Kr. pr. hkg for henholdsvis Romertal VI og VII, men faldt atter lidt. Avlerprisen blev betydelig højere end i de tre foregaaende Aar, 78 Kr. pr. hkg Barres med 85 pCt. Spireevne, og da Frøudbyttet var lidt over Middel, blev Bruttoindtægten 1139 Kr. pr. ha, og selv om det er noget under Middel for de sidste 10 Aar, har Avlen dog almindeligvis været rentabel. For Fodersukkerroe, for hvilket en gros Prisen Aaret før kun var omkring 30 Kr. pr. hkg, steg den til 60—70 Kr.; Avlerprisen blev 59 Kr. pr. hkg med 85 pCt. Spireevne, men da Frøudbyttet var ret lavt, blev Bruttoindtægten pr. ha kun 661 Kr.

For saavel Beholdninger som den begrænsede Avl af Sukkerroefrø i 1933 blev der god Afsætning til det fortsat stigende Hjemmeforbrug og en betydelig Eksport. Avlerprisen, der i de senere Aar har været omkring 50 Kr., steg til 65 Kr. pr. hkg med 85 pCt. Spireevne; Bruttoindtægten pr. ha blev 949 Kr., og Avlen var gennemgaaende rentabel i 1933.

Af Kaalroefrø blev der kun avlet ca. en Tredjedel af normal Forbrug og Eksport, men der fandtes store Beholdninger fra de tre foregaaende Aar. Eksporten blev imidlertid meget stor, og Prisen paa kaalbrokfaste Stammer blev ualmindelig høj, indtil 150 og 400 Kr. en gros for henholdsvis Bangholm Herning og Wilhelmsburger. Den gennemsnitlige Avlerpris for Kaalroefrø steg fra 39 Kr. i 1932 til 97 Kr. pr. hkg med 95 pCt. Spireevne i 1933. Bruttoindtægten blev ogsaa ret god, 805 Kr. pr. ha mod 437—494 Kr. pr. ha i de to foregaaende Aar.

Af Turnipsfrø blev Avlen i 1933 under Halydelen af normal Afsætning; men der fandtes store Beholdninger, og Eksporten blev meget stor. En gros Prisen var noget højere end Aaret før, for gulkødet Turnips 40—50 Kr. og for hvidkødet 65—80 Kr. pr. hkg. Avlerprisen for gulkødet Turnips med 97 pCt. Spireevne blev 42 Kr. og for hvidkødet Turnips med 98 pCt. Spireevne 59 Kr. pr. hkg. Bruttoindtægten pr. ha blev dog kun henholdsvis 319 Kr. og 378 Kr., eller omkring to Femtedele af Middel for det sidste Tiaar.

Af Gulerodsfrø blev Avlen godt tre Fjerdedele af normal Afsætning, og Beholdningerne var ikke særlig store. En gros Priserne blev derfor dobbelt saa høje for hvide og gule Sorter, og tre Gange saa høje for røde Sorter som Aaret før, henholdsvis omkring 160 Kr. og 350 Kr. pr. hkg. Avlerprisen blev høj, 170 Kr. pr. hkg for hvide og gule Sorter med 76 pCt. Spireevne og 194 Kr. pr. hkg for Stensballe og Jam's med 75 pCt. Spireevne. Da Frøudbyttet tilmed var højt, blev Bruttoindtægten tre Gange saa høj som Aaret før, henholdsvis 1206 og 1416 Kr. pr. ha.

Tabel 4. Hjemmeforbrug og Eksport af Roefrø, Tons.

Aar	Hjemmeforbrug					Eksport af dansk Roefrø, 1. April—31. Marts			
	Sukker-roe	Runkel-roe	Kaal-roe	Turnips	Gulerod	Sukker-roe	Runkel-roe	Andre Foderroer	
1914 ¹⁾	647	1256	513	338	40	—	386	1329	
1915	641	1850	452	329	35	—	415	801	
1916	630	1678	498	304	33	—	107	893	
								Kaal-roe	Tur-nips
1917	615	1156	617	368	22	—	15	170	385
1918	724	1571	511	314	26	—	521	591	790
1919	833	1710	552	300	28	—	1187	749	2367
1920	771	1664	642	269	28	1032	420	702	772
1921	694	1566	748	263	25	644	170	194	363
1922	486	1740	777	292	28	443	190	275	862
1923	637	1283	972	327	22	154	143	315	620
1924	773	1290	1041	322	19	410	138	262	535
1925	754	1526	1024	295	16	417	164	287	545
1926	596	1836	994	251	19	269	137	304	622
1927	848	1986	996	235	19	161	85	383	492
1928	918	2101	1046	254	25	126	221	466	397
1929	652	2195	1065	242	22	405	638	526	480
1930	655	2274	1059	217	22	333	309	375	489
1931 April Kv. ..	—	—	—	—	—	82	58	96	72
1931 ²⁾	603	2477	1032	185	23	650	196	326	335
1932 ²⁾	760	2227	1091	188	26	632	267	442	484
1933 ²⁾	934	2306	1061	148	23	472	498	710	582
1929—1933	721	2296	1062	196	23	498	382	476	474
								Gule-rod	
									154
									473
									210
									303
									185
									97
									65
									54
									47
									122
									71
									71
									65
									51
									8
									63
									76
									81
									67

¹⁾ Hjemmeforbruget i 1914 er beregnet efter Arealerne i 1912.

²⁾ Eksporttallene omfatter Tiden 1. Juli—30. Juni.

I Tabel 5 er Eksporten af dansk Roefrø til forskellige Lande i Tiden 1. Juli 1933 til 30. Juni 1934 specificeret. Af 472 Tons Sukkerroefrø har U. S. A. som sædvanlig aftaget Hovedparten, 318 Tons, Frankrig 61, Storbritannien 36 og Belgien 28 Tons. Af 498 Tons Runkelroefrø har Tyskland og Frankrig aftaget ca. en Tredjedel hver, henholdsvis 148 og 143 Tons, Lolland 35, Lithauen 31, Holland 26, Finland 18 og Czekoslovakiet 17 Tons. Af 710 Tons Kaalroefrø har Tyskland aftaget over Halvdelen, 413 Tons, Storbritannien 86, Frankrig 60, U. S. A. 37, Norge 34, Finland 28 og Holland 27 Tons. Af 582 Tons Turnipsfrø har Tyskland aftaget Hovedparten, 339 Tons, Norge 110, U. S. A. 38, Frankrig 34, Holland 15, Finland 14 og Sverige 12 Tons. Af 45 Tons Havegulerod aftog Tyskland 17 Tons, Finland 7 og Storbritannien 5 Tons, og af 36 Tons Markgulerod aftog Tyskland 14 Tons, Frankrig 10 og Czekoslovakiet 5 Tons. Resten af hver af de nævnte Arter er afsat til flere Lande i mindre Mængder.

I samme Tidsrum har Indførselen af Sukkerroefrø ligesom Aaret før været ret betydelig, i alt 409 Tons, og alt fra Tyskland. Der er dog genudført 100 Tons, fordelt med 63 Tons til Frankrig, 30 til U. S. A. og 7 Tons til Belgien. Af udenlandsk Foderroefrø er der kun indført meget smaa Mængder. Af Runkelroefrø indførtes 15 Tons, overvejende fra Tyskland, og der udførtes 28 Tons. Af Kaalroe- og Turnipsfrø indførtes henholdsvis 6 og 1 Tons og udførtes lidt større Mængder, men af Gulerodsfrø indførtes 25 Tons, mest fra Frankrig ligesom i tidligere Aar.

3. Kløver- og Græsfrøavl en i 1933.

Til Belysning af Svingningerne i Frøarealet med Græsmarksplanter er Arealtallene siden 1907 meddelt i Tabel 6. Med Græsmarksbælgplanter var Arealet 5427 ha i 1933, eller omtrent som i 1931, men en Femtedel mindre end Maksimumsarealet i 1932, idet Arealet med Rødkløver var omtrent 600 ha og med Hvidkløver godt 900 ha mindre, medens Arealet med Sneglebælg var udvidet med 120 ha. Med Græsfrø var Arealet atter formindsket med ca. 4000 ha til 11751 ha, og siden 1912 har Arealet ikke været saa lille. Det er navnlig Arealet med Hunde-græs, Rajgræs, Eng-Svingel, Ager-Hejre og Rapgræs, der er formindsket.

Tabel 6. Arealer med Græsmarksbælgplanter og Græsser til Frøavl 1907—1933.

Høst- aar	Græsmarksbælgplanter, ha							Græsser, ha						
	Rødkløver	Hvidkløver	Alsekløver	Humle-Sneglebælg	Andre Græsmarks- bælgplanter	Blandingsavl	I alt	Hundegræs	Alm. Rajgræs	Ital. Rajgræs	Eng-Svingel	Ager-Hejre	Rapgræs	Andre Græsser
1907..	—	—	—	—	—	—	394	—	—	—	—	—	—	1990
1912..	—	—	—	—	—	—	667	—	—	—	—	—	—	12245
1916..	—	—	—	—	—	—	1066	—	—	—	—	—	—	12391
1917..	—	—	—	—	—	—	895	7392	2327	1211	1295	—	814	13039
1918..	169	—	—	150	168	—	487	7286	1604	2049	1187	2824	498	15448
1919..	309	—	—	712	346	—	1367	7036	2444	3719	1968	1326	312	16805
1920..	376	—	—	958	385	—	1719	7629	2092	1876	2495	405	323	14820
1921..	651	—	—	455	480	—	1586	9737	1451	1163	2368	405	353	15477
1922..	434	—	—	263	455	—	1152	10033	901	888	1695	627	399	14543
1923..	412	475	—	235	130	288	1540	7803	1738	1488	1207	554	339	107
1924..	398	720	—	127	24	147	1416	9834	1694	1452	1229	415	636	127
1925..	398	751	—	136	76	473	1834	8778	2950	2773	1035	971	554	195
1926..	690	966	—	—	273	—	1929	9094	2419	2205	1353	644	—	869
1927..	1007	1103	—	186	168	296	2760	9480	2277	1506	1676	795	723	319
1928..	1350	1359	—	144	149	382	3381	8819	2877	1687	2107	413	750	337
1929..	1095	1081	92	157	19	255	2699	6970	2548	1957	2254	333	725	356
1930..	1175	1299	206	234	19	222	3155	8153	2533	2325	2372	552	1057	433 ¹⁾
1931..	1988	2478	270	302	23	300	5361	8802	2637	2376	2768	642	1709	501 ²⁾
1932..	2927 ³⁾	3196	237	242	37	297	6936	5435	3282	2009	2409	427	1570	750 ⁴⁾
1933..	2353 ⁵⁾	2258	202	362	34	218	5427	4028	2566	1718	1566	290	799 ⁶⁾	784 ⁷⁾

¹⁾ heraf 377 ha Timothe.

²⁾ heraf 444 ha Timothe.

³⁾ heraf 910 ha tidlig Rødkløver.

⁴⁾ heraf 683 ha Timothe.

⁵⁾ heraf 773 ha tidlig Rødkløver.

⁶⁾ heraf 114 ha Eng-Rapgræs.

⁷⁾ heraf 708 ha Timothe.

Oplysningerne til Beretningen er ligesom for Roefrøet hovedsagelig indhentede gennem Spørgeskemaer, udsendte til Frøavlsfirmaerne.

Til Arealstatistikken har Spørgsmaalene omfattet: 1) høstet Areal af de enkelte Arter i 1933, 2) udlagt Areal i 1932, beregnet til Frøavl i 1933, og 3) Oplysning om Aarsagen til Formindskelsen af Frøarealet.

Til Udbyttestatistikken er der søgt Oplysning om: 1) Frøudbytte i alt af de enkelte Arter, 2) Gennemsnitsudbytte af de

enkelte Arter, 3) Frøets Gennemsnits-Renhed og -Spireevne samt 4) højeste Frøudbytte pr. ha for de enkelte Arter.

Desuden er der spurgt, om der har været typisk Forskel i Udbytte af Arterne i Jylland og paa Øerne, og om, hvor mange pCt. Frøudbyttet af de enkelte Arter anslaaes at være nedsat paa Grund af Frostskaade, Fugtighed, Tørke o. lign. eller ved Angreb af Sygdomme og Skadedyr, endvidere, om nogle af Angrebene har været særlig udprægede inden for bestemte Landsdele eller Lokaliteter.

Der er dernæst spurgt om den Afregningspris, der er betalt Avlerne for Frøet, og om, hvilken Renhed og Spireevne denne Pris er beregnet efter, samt om Regler for Tillæg og Fradrag i Prisen efter Frøets Kvalitet, og endelig er der søgt Oplysning angaaende en gros-Prisen for Frøet i Sæsonen 1933—1934.

Tabel 7. Areal med Kløver- og Græsfrø i 1933.

Art	Areal til Høst- beretningen, ha	Areal i alt efter Areal- tællingen, ha	Høst- beretningens Areal i pCt. af hele Arealet
Tidlig Rødkløver	562	773	73
Sildig Rødkløver	1505	1580	95
Hvidkløver	1990	2258	88
Alsikekløver	183	202	91
Humle-Sneglebælg	230	362	64
Andre Græsmarksbælgplanter	—	34	—
Tilsammen Græsmarksbælgplanter	4470	5209	86
Blandingsavl:			
Hl.-Sneglebælg og Alm. Rajgræs..	140	} 218	
Hl.-Sneglebælg og Ital. Rajgræs ..	92		
Alsikekløver og Timothe	40		
Tilsammen Blandingsavl	272	218	125
Hundegræs	2030	4028	50
Alm. Rajgræs	1637	2566	64
Ital. Rajgræs	926	1718	54
Eng-Svingel	676	1566	43
Ager-Højre	237	290	82
Alm. Rapgræs	142	685	21
Timothe	642	708	91
Andet Græsfrø	—	190	—
Tilsammen Græsfrøarealer	6290	11751	54

Tabel 8. Gennemsnitsudbytte, kg Frø pr. ha, af Græsser og Græsmarksbælgplanter.

Art	1907— 1913 ¹⁾	1916— 1925 ²⁾	1926— 1933	1929	1930	1931	1932	1933		
	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	Ren- hed, pCt.	Spire- evne, pCt.
Tidlig Rødkløver ...	—	—	199 ³⁾	317	163	103	279	222	96	94
Sildig Rødkløver....	216	293	304	449	340	222	397	315	96	94
Hvidkløver.....	—	225	207	332	196	201	299	157	95	95
Alsikekløver.....	257	234	273	466	187	160	341	177	94	95
Humle-Sneglebælg ..	745	775	723	558	894	774	858	921	97	90
Blandingsavl:										
Humle-Sneglebælg ..	—	204	311	492	382	325	412	201	97	92
og Alm. Rajgræs ...	—	632	564	558	451	645	541	561	97	98
Humle-Sneglebælg ..	—	165	190	338	246	147	315	188	97	93
og Ital. Rajgræs	—	721	839	785	904	890	789	838	97	98
Alsikekløver.....	—	213	144	230	97	116	242	115	94	94
og Timothe	—	188	241	311	218	199	176	195	97	94
Hundegræs.....	450	485	521	479	634	490	724	640	90	96
Alm. Rajgræs ...	883	896	799	813	857	809	803	823	97	97
Ital. Rajgræs.....	876	1013	994	841	1096	962	1111	1072	97	98
Eng-Svingel	449	483	569	500	572	614	666	636	96	96
Ager-Hejre	1044	962	820	964	693	855	786	868	97	98
Alm. Rapgræs.....	—	436	562	464	570	694	787	483	89	91
Timothe	492	359	384	379	318	481	380	443	97	95

¹⁾ K. Dorph-Petersen: Græs- og Kløverfrøavl i Danmark 1907—1913, Tidsskrift for Planteavl, 21. Bind, Side 662.

²⁾ Gennemsnitsavl ved Danske Landboforeningers Frøforsyning, Tidsskrift for Landøkonomi 1927, Side 223.

³⁾ 1927—1933.

Til den 8. Beretning om Frøavl af Græsmarksplanter er modtaget Oplysninger fra 22 af de Firmaer, der findes nævnte i Indledningen, og som tilsammen har haft Avl paa 11032 ha i 1933, svarende til 64 pCt. af det samlede Areal. For de enkelte Arter er Arealet meddelt i Tabel 7 sammen med Arealtællingens Areal. Om Frøavl af Græsmarksbælgplanter, der fortrinsvis er Kontraktavl, er der modtaget Oplysninger fra 86 pCt. af Arealet, mindst for Sneglebælg, 64 pCt., og mest for Alsike og sildig Rødkløver, henholdsvis 91 og 95 pCt. For Frøavl af Bælgplanter og Græsser i Blanding er der som sædvanlig modtaget Oplysninger fra et større Areal end optalt ved Arealtællingen. Om Græsfrøavl er modtaget Oplys-

Tabel 9. Gennemsnitsudbytte, Avlerpris og Avlerens
Bruttoindtægt pr. ha for Græs- og Kløverfrø.

Art	kg Frø pr. ha	pCt. rent spiret Frø	Avlerpris pr. hkg i Kr.				Bruttoindtægt pr. ha i Kr.			
	1933	1933	1931	1932	1933	1926 —33	1931	1932	1933	1926 —33
Tidlig Rødkløver ..	222	90	320	206	329	310 ¹⁾	330	575	730	685 ¹⁾
Sildig Rødkløver ..	315	90	230	141	239	282	511	560	753	790
Hvidkløver	157	90	245	147	267	323	492	440	419	613
Alsikekløver	177	89	224	139	243	280	358	474	430	730
Humle-Sneglebælg.	921	87	52	75	94	77	402	644	866	554
Blandingsavl: Humle-Sneglebælg. og Alm. Rajgræs ..	201 561	89 95	54 41	78 29	96 62	78 51	176 264	321 157	193 348	236 286
							440	478	541	522
Humle-Sneglebælg. og Ital. Rajgræs...	188 838	90 95	53 26	78 23	97 53	77 41	78 231	246 181	182 444	146 342
							309	427	626	488
Alsikekløver	115	88	227	137	240	272	263	332	276	368
og Timothe	195	91	108	75	104	110	215	132	203	268
							478	464	479	636
Hundegræs	640	86	42	31	65	76	206	224	416	368
Alm. Rajgræs	823	94	41	29	61	51	332	233	502	401
Ital. Rajgræs	1072	95	26	23	53	41	250	256	568	397
Eng-Svingel	636	92	44	34	71	89	270	226	452	487
Ager-Hejre	868	95	23	24	40	43	197	189	347	357
Alm. Rapgræs	483	81	70	48	103	138	486	378	497	727
Timothe	443	92	114	76	105	111	548	289	465	425

¹⁾ 1928—33.

ninger fra 54 pCt. af Arealet, varierende fra 21 pCt. for Rapgræs, 43—54 pCt. for Eng-Svingel, Hundegræs og Italiensk Rajgræs, 64 pCt. for Alm. Rajgræs og 82 og 91 pCt. for Ager-Hejre og Timothe.

Til Belysning af Frøudbyttet af de enkelte Arter giver Tabel 8 en Oversigt over Gennemsnitsudbytte, kg pr. ha, for de enkelte Aar 1929—1933, og for 1933 er desuden anført pCt. Renhed og Spireevne. Endvidere er der til Sammenligning opført Gennemsnits-Frøudbytte i 1907—1913 efter Direktør K. Dorph-Petersens Opgørelse og i 1916—1925 efter Gennemsnitsavl ved Danske Landboforeningers Frøforsyning. Da Oplysningerne fra de forskellige Frøfirmaer omfatter Frø af forskellige Renhed, er Udbyttetallene for Aarene siden 1926 om-

	Rødkløver	Hvidkløver	Alsiyekløver	Humle-Sneglebæg	Lucerne	Rundbæg	Kællingetand	Andet Kløverfrø	Alm. Rajgræs	Ital. Rajgræs	Timothe	Hundegræs	Eng-Svingel	Stivbladet Svingel	Drophavre	Ager-Hejre	Eng-Rævehale	Fløjlsgræs	Fioringræs	Alm. Rapgræs	Eng-Rapgræs	Andet Græsfrø
Avl af Kløver- og Græsfrø.																						
1929.....	484	359	62	175	—	—	—	—	2142	1705	140	3339	1127	—	—	321	—	—	—	336	—	34
1930.....	378	255	47	300	—	—	—	6	2252	2632	139	5169	1357	—	—	383	—	—	—	602	—	34
1931.....	395	498	58	295	—	—	—	5	2227	2371	240	4313	1700	—	—	549	—	—	—	1186	—	34
1932.....	1055	956	105	314	—	—	—	9	2739	2296	277	3935	1604	—	—	336	—	—	—	1236	—	40
1933.....	670	355	41	378	—	—	—	9	2191	1919	322	2578	996	—	—	252	—	—	—	331	—	114
Middel...	596	485	63	292	—	—	—	6	2310	2185	224	3867	1357	—	—	368	—	—	—	738	—	51
Indførsel af udenlandsk Frø, 1. Juli—30. Juni.																						
1929—30...	2442	308	473	219	199	218	198	145	176	41	381	56	36	27	175	15	61	18	44	2	194	24
1930—31...	1358	288	294	97	163	123	109	119	297	—	462	16	29	21	112	27	38	13	42	8	169	32
1931—32...	1899	182	309	47	264	87	121	100	263	—	388	17	25	24	78	17	35	10	44	5	150	22
1932—33...	1974	102	248	79	193	43	131	113	115	—	327	5	3	26	54	—	28	14	46	12	139	22
1933—34...	1319	248	196	5	280	69	111	152	188	7	371	21	6	37	54	1	30	11	72	2	171	44
Middel...	1798	226	304	89	220	108	134	126	208	10	386	23	20	27	95	12	38	13	50	6	165	29
Udførsel af danskavlet Frø, 1. Juli—30. Juni.																						
1929—30...	25	27	8	4	—	3	—	1	515	431	8	2282	641	2	2	101	8	2	2	412	3	16
1930—31...	18	11	4	3	—	2	5	1	437	1037	5	3737	901	2	—	90	7	—	—	548	7	16
1931—32...	25	40	6	84	—	—	—	—	336	1144	3	2992	803	—	—	102	1	—	1	700	6	27
1932—33...	32	181	3	28	—	1	—	—	1322	1747	8	2912	1304	1	—	87	3	—	—	877	14	20
1933—34...	24	24	1	54	—	2	1	—	435	1208	1	2111	661	—	—	52	—	1	2	387	8	10
Middel...	25	57	4	35	—	2	1	—	609	1113	5	2807	862	1	—	86	4	1	1	585	8	18
Udførsel af udenlandsk Frø, 1. Juli—30. Juni.																						
1929—30...	104	50	67	10	4	6	1	1	13	3	68	6	5	14	33	1	27	2	29	1	78	14
1930—31...	166	19	166	25	11	44	4	15	18	27	72	1	4	15	3	2	20	5	21	—	66	16
1931—32...	30	19	79	13	5	5	7	1	11	3	13	—	—	18	1	1	13	7	17	2	51	4
1932—33...	35	0	42	13	5	9	1	—	7	—	62	—	—	20	6	—	15	8	26	—	57	25
1933—34...	174	33	9	—	46	—	10	—	30	5	33	—	8	26	3	1	10	9	38	1	56	14
Middel...	102	24	73	12	14	13	5	3	16	8	50	1	3	19	9	1	17	6	26	1	62	15
Middel-Overskud til Hjemmeforbrug.																						
1929/30—																						
1933/34....	2267	630	290	334	206	93	128	129	1893	1074	555	1082	512	7	86	293	17	6	23	158	95	47

**Tabel 11. Udførsel af dansk Kløver- og Græsfrø.
1. Juli 1933—30. Juni 1934.**

Frøart	Udførselens Fordeling i Tons																
	Tyskland	Storbritannien	Norge	Sverige	Finland	Lithauen og Memel	Holland	Belgien	Frankrig	Czekoslovakiet	Island	Italien	Østrig	Schweiz	U. S. A.	Andre Lande	Udført i alt Tons
Rødkløver.....	14					3				1						6	24
Hvidkløver.....	17	1	1		1	3										1	24
Hl.-Sneglebælg..	43			4			5			1	1						54
Andet Kløverfrø	2			1												1	4
I alt Kløverfrø	76	1	1	5	1	6	5			2	1					8	106
Alm. Rajgræs ...	218	99	10	59	5	1	23					3		1		15	435
Ital. Rajgræs....	441	548		19	8		48	4	40	17	10	5	19	32		3	1208
Hundegræs	79	1542	17	30	3	3	17	12	101	12	1	5	18	125		3	2111
Eng-Svingel	328	73	20	17	6	2	46	15	52	4	1	5	9	66		17	661
Ager-Hejre	5			24					18		1	3				1	52
Alm. Rapgræs ..	56	125	1	5		3	27	4	16	1	1	3	1		141	3	387
Eng-Rapgræs ...	5						1					2					8
Andet Græsfrø..				1	2		1	2	1		6					1	14
I alt Græsfrø..	1132	2387	48	155	24	9	163	37	228	34	20	26	47	224	148	194	4876

regnede til fælles Renhedsprocent, inden Beregning af det aarlige Gennemsnitsudbytte er foretaget, og for Spireevne er Gennemsnitstallene beregnede under Hensyntagen til Frømængde. Af Gennemsnitstallene for Renhed og Spireevne er derefter beregnet rent spiret Frø af hver Frøart. I Tabel 9 er meddelt Avlerpris og Bruttoindtægt pr. ha, beregnet for nævnte Gennemsnitskvalitet, for hvert af de tre sidste Aar samt Middel for 1926—1933.

I Tabel 10 er der for fem Aar, 1929—30 til 1933—34, for de forskellige Arter af Kløver- og Græsfrø meddelt en Oversigt over det avlede Kvantum Frø, Ind- og Udførselen af Frø samt det gennemsnitlige Overskud, der har været til Raadighed til Forbrug. Avlen af Kløver- og Græsfrø er beregnet paa Grundlag af det optalte Areal samt nærværende Beretnings Opgørelse af Frøudbyttet. Ind- og Udførselen af Frø er dels meddelt af Statistisk Departement og dels hentet fra Statistisk Tabelværk »Danmarks Vareindførsel og -Udførsel«.

Tallene for aarlig Ind- og Udførsel omfatter Tidsrummet 1. Juli til 30. Juni. Det gennemsnitlige Overskud til aarlig Forbrug af Kløver- og Græsarter er beregnet paa Grundlag af Danmarks Avl + Indførsel ÷ Udførsel, men der er ikke indhentet Oplysning om Forskel i Beholdningens Størrelse før og efter denne Periode, som for enkelte Arter kan forrykke Tallene noget.

Til en Oversigt over hvilke Lande, der har aftaget Danmarks Udførsel af Kløver- og Græsfrø fra 1. Juli 1933 til 30. Juni 1934, er Eksporten specificeret i Tabel 11.

Efter indhentede Oplysninger og i Tilknytning til Tabellerne 6—11 skal Frøavl, Frøpriserne, Ind- og Udførsel samt Overskud til Forbrug herefter omtales for de enkelte Arter af Kløver- og Græsfrø.

Græsmarksbælgplanter.

I 1933 udgjorde Arealet med Græsmarksbælgplanter, som ved Arealtællingen var bestemt til Frøavl, i alt 5427 ha, eller ligesom i 1932 omtrent en Tredjedel af hele Arealet med Kløver og Græsser til Frøavl, medens det for faa Aar siden kun omfattede omkring en Syvendedel af Arealet.

Rødkløver. Arealet til Frøavl i 1933 blev optalt til 773 ha med tidlig Rødkløver og 1580 ha med sildig Rødkløver, tilsammen 2353 ha, eller omtrent 600 ha mindre end i 1932, jvf. Tabel 6. Til Beretningen er modtaget Oplysninger om Frøavl paa 562 ha med tidlig Rødkløver og 1505 ha med sildig Rødkløver, hvilket svarer til henholdsvis 73 og 95 pCt. af det optalte Areal, Tabel 7.

Med tidlig Rødkløver var Arealet noget mindre end Maksimumsarealet i 1932, idet bl. a. en Del Arealer blev ompløjet paa Grund af for tynd Bestand som Følge af Tørke, Lejesæd eller Angreb af Bægersvamp. Væksten hæmmedes af Kulde om Foraaret og af stærk Varme og Tørke om Sommeren. Blomstring og Bestøvning blev dog ret god, og Frøudbyttet blev — bortset fra Egne med stærke Angreb af Spidsmus-Snudebillen — over Forventning, i Gennemsnit 222 kg pr. ha, eller 23 kg over Middel siden 1927. Frøudbyttet er beregnet efter 96 pCt. Renhed, og Spireevnen blev 94 pCt., Tabel 8. Det højeste Frøudbytte blev 300—500 kg hos de fleste Firmaer, Maksimum 915 kg. En gros Prisen steg i Løbet af Sæsonen fra 325 Kr.

til 425 Kr. pr. hkg. Den gennemsnitlige Avlerpris blev over Middel, 329 Kr. pr. hkg af førnævnte Kvalitet, svarende til 90 pCt. rent spiret Frø. Bruttoindtægten blev ogsaa over Middel, 730 Kr. pr. ha, Tabel 9.

Med sildig Rødkløver var Arealet 437 ha mindre end Aaret før og af samme Aarsager som før tidlig Rødkløver. Frøudbyttet blev ogsaa mindre, men dog over Middel, 315 kg pr. ha, med 96 pCt. Renhed og 94 pCt. Spireevne. Højeste Udbytte blev gennemgaaende 400—700 kg pr. ha, Maksimum 918 kg pr. ha. En gros-Prisen steg fra 210 til godt 300 Kr. pr. hkg. Avlerprisen blev 239 Kr. og Bruttoindtægten omtrent Middel, 753 Kr. pr. ha.

Den samlede Avl af Rødkløver blev ret stor, af Tidligkløver ca. 170 Tons og af Sildigkløver ca. 500 Tons, tilsammen 670 Tons eller lidt over Middel siden 1929. Indførselen af Rødkløver fra 1. Juli 1933 til 30. Juni 1934 blev omtrent 500 Tons under Middel, i alt 1319 Tons, hvoraf 1124 Tons Tidligkløver, overvejende fra Polen—Danzig, og 195 Tons Sildigkløver, hovedsagelig fra Sverige. Af Rødkløverfrø er der i Gennemsnit for Femaaret 1929—1933 avlet 596 Tons, hvoraf der er udført 25 Tons, Overskudsindførselen andrager 1696 Tons. Til aarligt Forbrug har der herefter været 2267 Tons.

Hvidkløver. Arealet var 2258 ha, eller godt 900 ha mindre end i 1932, idet en Del af de udlagte Arealer ikke blev anvendt til Frøavl. Fra 88 pCt. af Arealet er der modtaget Oplysninger. Væksten hæmmedes en Del af Tørke, navnlig paa let Jord, og paa de sydlige Øer blev Frøsætningen skadet af Spidsmus-Snudebillen. Frøudbyttet blev kun godt halvt saa stort som Aaret før, 157 kg pr. ha, med 95 pCt. Renhed og Spireevne. Højeste Udbytte var 300—600 kg. Ved Udsigten til et lille Frøudbytte steg Prisen fra godt 200 til 325 Kr., men faldt igen til omkring 260 Kr., da Avlen blev over Forventning, og der blev indført Morsø Hvidkløver, avlet i Udlandet. Avlerprisen blev ikke middelhøj, 267 Kr. pr. hkg, og med det lille Frøudbytte blev Bruttoindtægten knap saa høj som Aaret før, 419 Kr. pr. ha, medens Middel er 613 Kr.

Avlen af Hvidkløver blev ikke middelhøj, 355 Tons, og der udførtes kun 24 Tons, medens der indførtes 248 Tons, overvejende fra Lithauen og Memel. I Femaaret er Middelhøst 485 Tons, Udførsel 57 Tons og Overskudsindførsel 202 Tons,

hvorefter der har været 630 Tons Hvidkløver til Forbrug aarlig.

Alsikekløver. Arealet blev optalt til 202 ha, og fra 91 pCt. deraf er modtaget Oplysninger. Der var dog planlagt Avl paa over 100 ha mere, som paa Grund af Tørke ikke blev anvendt til Frøavl. Frøudbyttet blev lavt, 177 kg pr. ha, med 94 pCt. Renhed og 95 pCt. Spireevne. Avlerprisen naaede ikke Middel, 243 Kr. pr. hkg, og Bruttoindtægten blev kun 430 Kr. pr. ha, medens Middel er 730 Kr. Den samlede Avl af Alsike i Renbestand og i Blanding blev 41 Tons, og der indførtes 196 Tons, navnlig fra Sverige og Letland. I Gennemsnit for Femaaret er Avlen 63 Tons, Udførselen 4 Tons, Overskudsindførselen 231 Tons, hvorefter der har været 290 Tons til aarligt Forbrug.

Humle-Sneglebælg. Arealet var udvidet til 362 ha, og Oplysning foreligger fra 64 pCt. deraf. Udbyttet blev højt, 921 kg pr. ha, med 97 pCt. Renhed og 90 pCt. Spireevne. Prisen steg fra 90 til 130 Kr. pr. hkg og faldt senere til 110 Kr. Avlerprisen blev 94 Kr., medens Middel er 77 Kr. Bruttoindtægten blev højere end for de øvrige Kløver- og Græsarter, 866 Kr. pr. ha, Middel er 554 Kr. Den samlede Avl af Sneglebælg i Renbestand og i Blanding med Rajgræs blev høj, 378 Tons, hvoraf der udførtes 54 Tons, overvejende til Tyskland. For Femaaret er Middelavlen 292 Tons, Overskudsindførselen 77 Tons og Udførselen af dansk Frø 35 Tons. Herefter har der været 334 Tons til aarligt Forbrug.

Af Lucerne, Rundbælg, Kællingetand og „Andet Kløverfrø“ har der ikke været nævneværdig Frøavl, men i det sidste Femaar er den gennemsnitlige Overskudsindførsel 206 Tons Lucerne, 95 Tons Rundbælg, 129 Tons Kællingetand og 123 Tons »Andet Kløverfrø«. I 1933—34 har Indførselen af Lucerne været ret stor, 280 Tons, hvoraf 118 Tons fra Ungarn, 68 Tons fra U. S. A. og 62 Tons fra Kanada, af Rundbælg indførtes kun 69 Tons, overvejende fra Polen og Danzig, af Kællingetand var Indførselen omtrent middelstor, 111 Tons, hvoraf 64 Tons fra Frankrig og 47 Tons fra Italien.

Græsser.

Arealet til Frøavl af Græsser i 1933 blev optalt til i alt 11751 ha, hvoraf Hundegræs indtog godt en Tredjedel, Alm. Rajgræs godt en Femtedel og Italiensk Rajgræs og Eng-Svingel

omkring en Syvendedel hver. For Græsfrømarkerne gjaldt det gennemgaaende, at Bestanden var lovlig tynd og Væksten for lidt frodig, men i den solrige Sommer blev Frøsætningen over Forventning.

Hundegræs. Som Følge af de urentable Priser for Avlen 1931 og 1932 blev Arealet yderligere nedsat ved Ompløjning og Afgræsning og udgjorde i 1933 kun 4028 ha, eller under Halvdelen af Arealet i 1931. Fra 50 pCt. af Arealet er der modtaget Oplysning. Frøudbyttet blev en Del over Middel, 640 kg pr. ha, med 90 pCt. Renhed og 96 pCt. Spireevne. Højeste Udbytte var gennemgaaende 7—10 hkg pr. ha, Maksimum 14 hkg. En gros Prisen begyndte omkring 50 Kr. og steg snart til 85 Kr. pr. hkg, men faldt igen lidt. Avlerprisen blev knap middelhøj, men mere end dobbelt saa høj som Aaret før, 65 Kr. pr. hkg, og Bruttoindtægten blev over Middel, 416 Kr. pr. ha.

Avlen blev en Tredjedel under Middel, 2578 Tons, og Eksporten blev ret lav, 2111 Tons. Storbritannien aftog Hovedparten, 1542, Schweiz 125 og Frankrig 101 Tons. Resten blev fordelt til over 20 forskellige Lande. For Femaaret er Middelavlen 3867 Tons, Udførselen 2807 Tons og Overskudsindførsel 22 Tons. Det aarlige Overskud bliver herefter 1082 Tons.

Almindelig Rajgræs. Arealet var omtrent normalt, 2566 ha, og fra 64 pCt. heraf er der modtaget Oplysninger. Frøudbyttet blev middelhøjt, 823 kg pr. ha, med 97 pCt. Renhed og Spireevne. Højeste Frøudbytte var 12—16 hkg. En gros Prisen steg fra 50 til 85 Kr. pr. hkg, og Avlerpris og Bruttoindtægt blev over Middel, henholdsvis 61 Kr. pr. hkg og 502 Kr. pr. ha.

Den samlede Avl af Almindelig Rajgræs i Renbestand og i Blanding med Sneglebælg blev omtrent middelhøj, 2191 Tons, og heraf udførtes 435 Tons, hvoraf 218 Tons til Tyskland og 99 Tons til Storbritannien. Som Gennemsnit for Femaaret er Avlen 2310 Tons, Udførselen 609 Tons og Overskudsindførselen 192 Tons, hvorefter der bliver 1893 Tons Overskud aarlig.

Italiensk Rajgræs. Arealet var formindsket til 1718 ha, og fra 54 pCt. deraf er der modtaget Oplysninger. Frøudbyttet blev over Middel, 1072 kg pr. ha, med 97 pCt. Renhed og 98 pCt. Spireevne. Højeste Frøudbytte blev ofte 13—18 hkg, Maksimum 23 hkg pr. ha. En gros Prisen steg fra 40 til 85 Kr. pr. hkg. Avlerprisen blev god, 53 Kr. pr. hkg, og Bruttoindtægten

mere end dobbelt saa høj som i de to foregaaende Aar, 568 Kr. pr. ha.

Avlen i Renbestand og i Blanding med Sneglebælg blev noget under Middel, 1919 Tons, men ved Hjælp af Beholdninger blev Udførselen ret stor, 1208 Tons, hvoraf 548 Tons til Storbritannien og 441 Tons til Tyskland. I Gennemsnit for Femaaret er Avlen 2185 Tons, Udførselen 1113 Tons og Overskudsindførselen 2 Tons, saaledes at der herefter har været 1074 Tons Overskud aarlig.

Med Eng-Svingel var Arealet ca. en Tredjedel mindre end i de fire foregaaende Aar, kun 1566 ha. Fra 43 pCt. deraf er der modtaget Oplysninger. Frøudbyttet blev over Middel, 636 kg pr. ha, med 96 pCt. Renhed og Spireevne. En gros Prisen steg fra 60 til 95 Kr. pr. hkg. Avlerpris og Bruttoindtægt blev henholdsvis 71 Kr. pr. hkg og 452 Kr. pr. ha og naaede saaledes ikke Middel. Af den lille Avl, 996 Tons, og nogen Beholdning udførtes 661 Tons, hvoraf Halvdelen til Tyskland. For Femaaret er Middelavlen 1357 Tons, Udførselen 862 Tons og Overskudsindførselen 17 Tons, hvorefter der bliver et aarligt Overskud paa 512 Tons.

Med Ager-Hejre var Arealet kun 290 ha, og fra 82 pCt. deraf er der modtaget Oplysninger. Frøudbyttet blev middelhøjt, 868 kg pr. ha, med 97 pCt. Renhed og 98 pCt. Spireevne. En gros Prisen steg fra 30 til 50 Kr. pr. hkg, men faldt atter til 38 Kr. Avlerpris og Bruttoindtægt blev omtrent Middel, henholdsvis 40 Kr. pr. hkg og 347 Kr. pr. ha, hvilket er lavere end for nogen af de øvrige Arter.

Avlen og Udførselen blev lille, henholdsvis 252 Tons og 52 Tons. For Femaaret er Middelavlen 368 Tons, Udførselen 86 Tons og Overskudsindførsel 11 Tons, saaledes at der bliver 293 Tons Overskud aarlig.

Almindelig Rapgræs. Under Rapgræs er der opført 799 ha, hvoraf 685 ha Almindelig Rapgræs og 114 ha Eng-Rapgræs. Der er kun indhentet Oplysninger om Alm. Rapgræs og modtaget fra 21 pCt. af Arealet. Frøudbyttet blev under Middel, 483 kg pr. ha, med 89 pCt. Renhed og 91 pCt. Spireevne. En gros Prisen, der for Avl 1932 var urimelig lav, 60 Kr. pr. hkg, begyndte omkring 150 Kr., men faldt, da Eksporten blev mindre end ventet, til 110 Kr. Avlerprisen blev 103 Kr. pr. hkg, og Bruttoindtægten blev forholdsvis lav, 497 Kr. pr. ha, medens Middel siden 1926 er 727 Kr.

Avlen blev kun 331 Tons, men da der fandtes nogen Beholdning fra Rekordavlen Aaret før, blev Udførselen 387 Tons, overvejende til U. S. A. og Storbritannien. Som Middel for Femaaret er Avlen opgjort til 738 Tons, men i tidligere Aar er lidt heraf Eng-Rapgræs. Udførselen andrager 585 Tons og Overskudsindførselen 5 Tons, hvorefter der bliver 158 Tons Overskud aarlig.

Timothe. Arealet var lidt større end tidligere, i alt 708 ha, og deraf er modtaget Oplysninger fra 91 pCt. Frøudbyttet blev over Middel, 443 kg pr. ha, med 97 pCt. Renhed og 95 pCt. Spireevne. En gros Prisen var omkring 100 Kr. pr. hkg, men faldt henad Foraaret til 85 Kr. Avlerprisen blev 105 Kr. pr. hkg og Bruttoindtægten over Middel, 465 Kr. pr. ha.

Avlen af Timothe i Renbestand og i Blanding med Alsike blev større end tidligere, 322 Tons, hvoraf kun udførtes 1 Ton. For Femaaret er Middelavlen 224 Tons, Udførselen 5 Tons og Overskudsindførselen 336 Tons, hvorefter der bliver 555 Tons Overskud til Forbrug aarlig.

Med de øvrige Græsarter, hvoraf vi har Forbrug, har vi ingen eller kun ringe Frøavl, og bortset fra Arealet med Eng-Rapgræs, 114 ha, foreligger der ikke særskilte Oplysninger. Til en Oversigt over Forbruget skal det nævnes, at den gennemsnitlige Overskudsindførsel i Femaaret siden 1929 har været 8 Tons Stivbladet Svingel, 86 Tons Draphavre, 21 Tons Eng-Rævehale, 7 Tons Fløjelsgræs, 24 Tons Fioringræs og 103 Tons Eng-Rapgræs samt 14 Tons »Andet Græsfrø«.

Blandingsavl.

Efter Arealtællingen var der i 1933 Frøavl af Græsser og Græsmarksbælgplanter paa 218 ha, men til Beretningen er der ligesom tidligere modtaget Oplysning om et større Areal, 272 ha. Om Frøudbytte, Renhed og Spireevne er der modtaget Oplysninger for hver af Frøarterne i Blanding for sig, og Opgivelserne er derfor behandlede paa samme Maade som for Avl i Renbestand. Naar Avlerprisen ikke altid følger Prisen for samme Art i Renbestand, beror dette paa Forskel i Spireevne.

Humle-Sneglebælg og **Almindelig Rajgræs** i Blanding indtog godt Halvdelen af Blandingsavlen. Der er modtaget Oplysninger om Avl fra 140 ha. Frøudbyttet pr. ha af Sneglebælg blev lavt, 201 kg, med 97 pCt. Renhed og 92 pCt. Spireevne, og middel-

højt af Rajgræs, 561 kg, med 97 pCt. Renhed og 98 pCt. Spireevne. Efter en Avlerpris af 96 Kr. pr. hkg Sneglebælg og 62 Kr. pr. hkg Alm. Rajgræs blev Bruttoindtægten henholdsvis 193 og 348 Kr. pr. ha, tilsammen 541 Kr., eller langt mindre end for Avl i Renbestand af Sneglebælg, men lidt mere end for Rajgræs.

Om Humle-Sneglebælg og Italiensk Rajgræs i Blanding er der modtaget Oplysninger fra 92 ha. Frøudbyttet pr. ha blev midelhøjt af begge Arter, af Sneglebælg 188 kg og af Ital. Rajgræs 838 kg. Efter en Avlerpris af 97 Kr. pr. hkg Sneglebælg og 53 Kr. pr. hkg Ital. Rajgræs blev Bruttoindtægten over Middel for begge Arter, henholdsvis 182 og 444 Kr., tilsammen 626 Kr., hvilket er en Fjerdedel mindre end for Sneglebælg, men lidt mere end for Ital. Rajgræs i Renbestand.

Om Alsikekløver og Timothe i Blanding er kun modtaget Oplysning fra 40 ha. Frøudbyttet blev ret lavt for begge Arter, af Alsike 115 kg pr. ha, med 94 pCt. Renhed og Spireevne, og af Timothe 195 kg, med 97 pCt. Renhed og 94 pCt. Spireevne. Avlerprisen blev omtrent som for Avl i Renbestand. Bruttoindtægten blev 276 Kr. for Alsike og 203 Kr. for Timothe, tilsammen 479 Kr. pr. ha, hvilket er en Fjerdedel under Middel, men svarer ret nær til Bruttoindtægten af hver af Arterne, avlet i Renbestand i 1933.

4. Klager over Roefrø og Fejlekspeditioner.

Af Klager over Roefrø, som i 1933 har været forelagt Forfatteren til Afgørelse, skal nævnes enkelte Eksempler.

Til en Landmand i Salling blev der leveret Fodersukkerroefrø i Stedet for Sukkerroe, som var bestemt til Fodring af Heste og Svin, hvortil Sukkerroe med det høje Tørstofindhold kan udgøre en forholdsvis større Del af det samlede Foder end Fodersukkerroe. Da Skadelidte desuden havde rigeligt med Foderroe til Kvægbesætningen, var der ikke god Anvendelse for det overskydende Kvantum Fodersukkerroe, og der blev derfor forlangt en Erstatning af 135 Kr. pr. ha, hvilket tilkendtes.

Til flere Landmænd blev der i Stedet for Runkelroe eller Fodersukkerroefrø leveret Sukkerroefrø. Til Dækning af Ekstraarbejde ved Optagning, Rengøring og eventuelt Skæring af Sukkerroerne blev der tilkendt omkring 150 Kr. pr. ha.

Til en Landmand i Sønderjylland blev der i Stedet for 20 kg Kaalroefrø leveret Turnipsfrø, og Fejltagelsen blev opdaget for sent til, at Omsaaning kunde finde Sted. Udtynding af Roerne var foretaget til Maksimumsafstand for Kaalroer, og efter stærke Angreb af Kaalbroksvamp og Hvidbakteriose, der ofte skader Turnips mere end Kaalroe, blev der kun omkring halv Bestand tilbage. Hertil kom, at Turnips normalt giver 15—20 pCt. mindre end Kaalroe i den sydlige Del af Landet. Under Hensyntagen til disse særlige Forhold blev Erstatningen fastsat til i alt 2158 Kr., eller godt 350 Kr. pr. ha.

Fra flere Landmænd blev der klaget over Angreb af Kaalbroksvamp paa Kaalroe Wilhelmsburger og Bangholm Herning, som er meget modstandsdygtige mod Kaalbroksvamp. I enkelte Tilfælde var der i Stedet for den bestilte Stamme leveret en Kaalroestamme, som ikke var modstandsdygtig mod Kaalbroksvamp, og der blev i saa Fald tilkendt Erstatning fra 100 til 300 Kr. pr. ha. I andre Tilfælde forelaa der ikke Fejllevering, men Kaalroerne var saaet paa Jord, der var saa stærkt smittet med Kaalbroksvamp, at selv de modstandsdygtige Stammer, der jo ikke er uimodtagelige for Angreb, var stærkt ødelagte, og under saadanne Forhold, hvor der ingen Fejllevering var sket, kunde der ikke tilkendes Erstatning.
